

7 клас - РЕДАКТИРАНЕ НА ТЕКСТ

В този урок ще научите:

- какво представлява редактирането;
- кои са начините за редактиране на текст.

1. КАКВО ОЗНАЧАВА ДА СЕ РЕДАКТИРА ТЕКСТ?

Редактирането е обработване на текста след написването му с цел:

- да се подобри езиковият изказ;
- да се отстранят допуснати неточности и грешки;
- да се попълнят пропуски в съдържанието.

2. Начини за редактиране

Редактиране чрез заместване

Заместват се:

- неправилно употребени форми на думи;
- неуместно или неточно употребени думи и изрази.

Редактиране чрез разместване

Разместват се думи и изрази, когато:

- има неправилен словоред;
- словоредът води до неясноти.

Редактиране чрез добавяне

Добавят се думи, словосъчетания и изречения с цел:

- постигане на съдържателна пълнота;
- постигане на смислова завършеност;
- избягване на двусмислици.

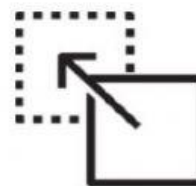
Редактиране чрез съкращаване

Съкращават се думи, изрази и изречения, които водят до:

- излишни смислови повторения;
- нежелани отклонения от темата.

ПРИМЕРИ ЗА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ РЕДАКТИРАНЕ

ЗАМЕСТВАНЕ НА НЕПРАВИЛНО УПОТРЕБЕНИ ФОРМИ

Лява колона:

Обект~~т~~ се охранява от видеокамери.
Не познавам ник~~ой~~ от този град.

Иван взе неговата-си чанта.

Аз-ми се ходи на кино.

Дясна колона:

Обект~~т~~**ът** се охранява от видеокамери.
Не познавам **никого** от този град.

Иван взе **своята** чанта.

На мен ми се ходи на кино./

Ходи **ми** се на кино.

ЗАМЕСТВАНЕ НА НЕУМЕСТНО ИЛИ НЕТОЧНО УПОТРЕБЕНИ ДУМИ И ИЗРАЗИ

Лява колона:

Постъпката на героя е ~~много-яка~~.

Имат към мен ~~суперголеми~~ очаквания.

Авторът описва ~~външната и вътрешната~~ красота на героинята.

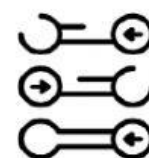
Дясна колона:

Постъпката на героя е **достойна за уважение/пример за подражание**.

Имат към мен **много/твърде** големи

Авторът описва **физическата и духовната** красота на героинята.

РАЗМЕСТВАНЕ ПРИ СЛОВОРЕД, КОЙТО ВОДИ ДО НЕЯСНОТА

Лява колона:

Знаете ли **в момента** къде са децата?

Дясна колона:

В момента знаете ли къде са децата?

Знаете ли къде са децата **в момента**?

ДОБАВЯНЕ С ЦЕЛ ПОДОБРЯВАНЕ НА ИЗКАЗА И ПОСТИГАНЕ НА ЯСНОТА

Лява колона:

Авторът описва *края* на своите предци.

≠

Получих много *красиви* цветя.

≠

Гледайки през прозореца,
шапката му падна.

Дясна колона:

Авторът описва **родния** край на
своите предци.

Авторът описва края **на живота** на
своите предци.

Получих много **на брой** красиви
цветя.

Получих цветя, **които са** много
красиви.

Докато **той/тя** гледаше през
прозореца, шапката му/ѝ падна.

Важно!

Прието е за отразяване на редакционните промени и на корекции в текста да се използват следните редакторски и коректорски знаци. Ето по-често потребяваните от тях:

✓ – за вмъкване на пропусната буква, дума или препинателен знак;

⏏ – за отбелязване и замяна на сгрешена буква, дума или препинателен знак;

✂ – за премахване на излишна буква, дума или препинателен знак;

⏏ – за разместване на букви или думи;

↕ – за сливане на букви или думи;

⏏ – за разделяне на букви или думи;

⏏ – за малка буква;

⏏ – за главна буква;

⏏ – за нов ред.

Грешката при писане е нарушение на някое от книжовноезиковите правила. Видове грешки в текста:

- **правописни** – свързани са с правилата за писане на думите (главна или малка буква, озвучаване или обеззвучаване на съгласни звукове, слято, полуслято и разделно писане);
- **граматични** – свързани са с граматичните правила (за членуване на имената или за писане на формите за м. р. ед. ч. с пълен или кратък член, за употреба на деепричастие, за съгласуване, за съгласуване по число в състава на учитивата форма и др.);
- **пунктуационни** – свързани са с неправилната употреба на пунктуационните знаци;
- **лексикални** – свързани са с уместната употреба на думите според ситуацията на общуване, както и според речниковото им значение и съчетаемостта им.

Стъпки при редактиране на текст:

1. Прочита се целият текст.
2. Поправят се правописните грешки.
3. Поправят се граматичните грешки.
4. Поправят се лексикалните грешки.
5. Поправят се пунктуационните грешки.
6. Текстът се прочита още веднъж.

a **1. Препишете грешно написаните думи, като коригирате допуснатите грешки.**

*откровенността, писмени, плашта, живо-
ниста, петдесетте, взаимопомоща, особено,
контрасно, пустошта, епилох, участник,
безвучен, свадбари, оттегляаи, рокче, възтановя-
ван, видяаи, еднакъв, пръзувитът, ученикът,
указателят*

2. Редактирайте текста:

Препишете текста, като редактирате допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките при членуването.

Вчера моя най-добър приятел ме покани на рождения си ден. Масата беше отрупана с какви ли не лакомства. Имаше сандвичи с пъстърма, луканка и кренвирши. Имаше дори риба пастърва. Освен голямата торта, приготвена с много вкус бяха наредени още лукуми, толумбички и една голяма бомбонiera с шарени бомбони. За рожденика – да не говориме! Беше се облякъл с черна фанелка, върху която беше изписано името на любимият ми футболен отбор.